

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol (nyelvi) legelterjedtebb vezető magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára évi \$3.00
 Kulföldi országokban \$3.60
 Szerkesztőség, kiadószerkesztőség és nyomda:
Winnipeg, Man.
 296½ Main Street

Kanadai Magyar Ujság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVÁN Editor

Canadian Hungarian News
 Kanada Magyar Ujság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 to foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296½ Main Street
Winnipeg, Man.

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT ÁPRILIS 28.

NO. 18. SZAM.

LÉTREJÖTT AZ EGYSÉG A KANADAI MAGYARSÁG TÁBORÁBAN

KEZET FOGOTT A MAGYAR SZÖVETSÉG ÉS A NYUGATKANADAI SEGÉLYEGYLET VEZETŐJE

— VÁLLVETVE, EGYMÁS MELLETT AKARNAK KÖZDENI A MAGYARSÁG ÉRDEKÉBEN —

Winnipeg, apr. 23.

Ezzel olyan hírt közölhetünk olvasóinknak, amely bizonyára minden igaz magyart örömmel tölt el: az elmúlt héten fontos események történtek, melyeknek kedvező hatása egész magyar közéletünkre és jövőnkre bizonyára nem fog elmaradni.

A kanadai magyarság egységes megszervezésének ügye az utóbbi időben stagnáló állapotba került. A magyarság évek óta, sőt talán évtizedek óta foglalkozott azzal, hogy a keletben megalakult kisebb-nagyobb szervezeteket egy központi nagy szövetségbe tömörítse és ennek a gondolatnak megtestesítésére meg is történt az első komoly kísérlet az év februárjában, amikor is Winnipegben a Birodalom különböző részeiben lakó magyarság kiküldöttjeinek részvételével megalakult a Kanadai Magyar Szövetség.

Hiába való lenne ugyanis bármilyen megállapodás a vezetők részéről, ha az egységre való törekvésben a szervezetek többi tisztviselői és tagjai nem értenének egyet. Eppen ezért a vezetők legzavesebben belevonták volna a tárgyalásokba az összes tisztviselőket is, ez azonban az óriási távolságok miatt teljesen lehetetlen volt, viszont az egység megteremtésével tovább várni nem lehetett, miután felfel volt, hogy a magyarság pórtokra való szakadása tovább fog folytatódni és az eddig végzett nagy munka eredményei teljesen elvesznek, a magyarság egysége táborá pedig újra átalomná foszlik.

Mindezeket szükségesnek tartottuk elmondani, hogy az esetleges kételyeket eloszlassuk azzal a konkrét lépéssel szemben, amely az elmúlt napokban történt és amelynek részleteiről a Kanadai Magyar Ujságot az érdekeltek tájékoztatták. A Kanadai Magyar Ujság, amely fennállása óta állandóan küzdött a magyar egység megteremtéséért, örömmel és megnyugással veszi tudomásul azt, hogy a két szervezet vezetősége becsületes közértesítésben óhajtja megpecsételni a kanadai magyarság jövőjének egységét. Ismerve a megegyezés minden részletét, amelyeket alább fogunk ismertetni, nyugodt lélekkel megállapíthatjuk, hogy a megegyezés tisztán, a legteljesebb jószándékkal és minden mellékgondolat nélkül történt, egyetlen célt tartva csupán szem előtt; a kanadai magyar nép boldogulását. Eppen ezért felkérjük mindkét szervezet tisztviselőit és tagjait, hogy a nehéz fardsággal megteremtett egység mellett egy szívvel és egy lélekkel foglaljon állást és ha lesznek ellenvetései, kifogásai, módosításra való indítványai, azokat az egység keretében tegye meg, ne alakítson senki új pártokat még akkor sem, ha a megegyezés egyes pontjain nem ért egyet, mert a mostani megállapodásnak amugy is csak előkészítő jellege van és csak a jövővi választásokig szól, amikor is a választásokon megjelenő delegátusoknak teljes jogában fog állani, hogy az egységet továbbra is fenntartsák, vagy pedig felbontsák. A jövővi választásokig még hosszú az idő és ez alatt az idő alatt véglegesen ki fog alakulni, hogy Kanada magyar népe egy táborban, egymás mellett, vállvetve óhajtja tovább közenit léteért és fenmaradásáért, avagy ismét kis csoportokra oszlik szét és az egyetemes magyar érdekek helyett csupán helyi érdekeket óhajt szem előtt tartani.

A megállapodás részletei a következők:
 A Kanadai Magyar Szövetség elnöke dr. Ujváry János és a Nyugatkanadai Segélyegylet igazgatója, Szabó György megállapodnak, hogy a vezetők alatt álló szervezetek mindkét szervezet jövőben megtartandó tisztújító közgyűléséig egy táborban, egymás mellett küzdenek a kanadai magyar nép kulturális, gazdasági és politikai céljaiért.

A két szervezet mindenben támogatja egymást és végső célul megegyezik abban, hogy a Nyugatkanadai Segélyegylet, amennyiben a magyarság érdeke ezt később úgy kívánja, teljesen bevonja a Kanadai Magyar Szövetségbe.

Mindaddig míg ez meg nem történik, a két szervezet olyan módon is támogatja egymás munkáját, hogy a magyar Segélyegylet lemond minden nemzeti tagsági díj bekéréséről, hogy ez által a Kanadai Magyar Szövetség tagjai részére a Szövetség anyagi támogatását tagsági díjakkal stb. megkönynyítsa.

Az egységes munka biztosítására a két szervezet külön bizottságot kért fel, amelybe a Szövetség és a Segélyegylet egyaránt két tagot delegál. Ezeknek személyében a két szervezet vezetője egyelőre az alábbi módon állapodik meg:

A Kanadai Magyar Szövetség dr. Ujváry János elnökét és Tatter Vilmos, békevári baptista tiszteletest, helyettesül pedig Pánczél Lászlót és egy későbbben megnevezendő tagot, a Segélyegylet pedig Szabó Györgyöt, Winnipegről és Bakonyi Jenőt Wakawáról, helyettesül pedig báró Lipthay Bélát és egy későbbben megnevezendő tagot választ be a bizottságba.

MIBEN ÁLLAPODTAK MEG A VEZETŐK?

Igy történt azután, hogy az egységes nagy szervezet helyett újra két táborra szakadt a magyarság, sőt újabbban egyéb mozgalmakról is lehetett hallani, aminek folytán félt volt, hogy a tervezett egység megbomlik és ennek a hatalmas birodalomnak területén amugyis szétszórtan élő kis számú magyarság egymástól különülön és esetleg néha egymással szemben fog küzdeni.

A széthúzásból és a megmemtésből eddig még mindenkor csak kára volt a magyarságnak és az egyetemes magyar ügynek. Eppen ezért elég félt fel nem értekelhető az a nagy jelentőségű és komoly lépés, amelyet a két legnagyobb jelenlegi kanadai magyar szervezet, a Kanadai Magyar Szövetség és a Nyugatkanadai Magyar Segélyegylet határozott el, amikor módot igyekezett találni arra, hogy a jövőben egymás mellett, egy táborban, vállvetve küzden az egész kanadai magyarság jólétéért és fenmaradásáért.

Hosszas és alapos tárgyalások után a két szervezet vezetője, Dr. Ujváry János, a Kanadai Magyar Szövetség elnöke és Szabó György, a Nyugatkanadai Segélyegylet igazgatója megállapodtak, hogy mostantól kezdve már a jövővi választásokig is egymás mellett állják a vezetőség alatt álló szervezeteket a kanadai magyarság érdekében folytatandó küzdelemben. A tárgyalások lefolytatása nem volt könnyű dolog, mert bár a két vezető részéről a legnagyobb megértés és a közös munkára való törekvés elősegítette az állandóan megnyilvánult, mégis számtalan olyan momentumot is figyelembe kellett venni, amely az egységes munkát nemcsak a vezetők, hanem a két szervezet többi tisztviselői és tagjai számára is lehetővé és kívánatosá teszi.

Oriási földrengés pusztított Bulgáriában

SZOFIA, április 24.

BULGÁRIA DELNYUGATI RESZEN HATALMASARÁNYU FÖLDRENGÉS PUSZTITOTT, MELYNEK EDDIG MÁR TOBB SZÁZ EMBERELET ESETT ALDOZATUL. CSUPÁN FILIPPOPOLISBAN, BULGÁRIA MASODIK LEGNAGYOBB VÁROSÁBAN, A HALOTTAK SZÁMA MEGHALADJA A SZÁZAT. ÉZENKIVÜL RENGETEG SEBESULT VAN A FÖLDRENGÉS PUSZTITOTTA RESZEKEN, SZÁMTALAN ÉPÜLET, HID, VASUTI TÖLTÉS MENT TÖNKRE, UGYHOGY MA MEG VALÓSÁGGAL KISZAMITHATLAN.

FÖLDRENGÉS VOLT BUDAPESTEN IS
 BUDAPEST, APRILIS 24. — TEGNAP HAJNALI HÁROM ÓRAKOR NEMHANY MASODPERCIG TARTO FÖLDRENGÉS LEPTÉ MEG BUDAPEST NÉPET. A FÖLDRENGÉS AZONBAN NEM OKOZOTT SEMMIFÉLE KÁRT ÉS A KORA HAJNALI ÓRAKOR CSAK NAGYON KEVÉS EMBER ÉREZTE MEG.

A németek elmondják, hogyan repültek át az Óceánt

MONTREAL, apr. 21. — Az itteni német konzul távirati értesítést kapott Hünefeld bárótól, a Bremen tulajdonosától és egyik pilótájától, a mely szerint ő és két pilótája, Köhl Kapitány és Fritzmaurice írlandi pilóta, azt tervezik, hogy a Bremen kijáratán át nyomban elhagyják Greenly Islandot, ahol az Atlanti óceán átrepülése után leszállásra kényszerültek, és először Montrealba repülnek, hogy onnan tovább folytassák utjukat New York felé.

A Canadian Transcontinental Airways egyik repülőgépe, amelyet Duke Schiller pilóta vezetett és dr. Louis Cuisinier vitte magával, megérkezett a szigetre, ahol az óceánrepülők leszállásra kényszerültek és a gépen megfelelő eszközöket vittek a Bremen pilótáinak arra, hogy a gépnek azokat a bajait, amelyek a leszálláskor történtek, kijavíthassák.

MURRAY BAY, Que. apr. 21. — A kanadai kormány jég-törő hajója, a Montcalm, amely még vasárnap elindult Greenely Island felé, hosszú vizsontagságos ut után eljutott a szigethez.

ÖSSZEÜTKÖZÖTT A VONAT AZ AUTOMOBILLAL: HÁROM HALOTT

CLAIR, Sask. ápr. 23.

Az itteni vasutkeresztelésnél, mely Saskatoonól 150 mérföldnyire van, egy automobil összeütközött a Saskatoonból érkezett személyvonattal, mely az automobil egészen a töltés mellett levő kerítésig lödött. Az automobil vezetője, Mrs. Reilly, valamint a kocsiiban ülő férje és kislánya, azonnal szörnyen halt.

Mrs. Reilly majdnem teljesen süket volt, azért nem hallotta a közlekedő vonatot és így történhetett a szerencselenség.

Nagy ünneplésben részesítette a magyar parlament az olasz képviselőket

BUDAPEST, APR. 23. — A MAGYARORSZÁGON IDŐZŐ OLASZ DELEGÁCIÓ KÉPVISELŐI TAGJAI A PARLAMENT MAI ÜLÉSÉN MEGJELENTEK A KARZATON. A KORMANYPARTI KÉPVISELŐK FELALLVA HELYÜKRÖL HOSSZABAN ÉS ÉLKESEN ÜNNEPELTÉK AZ OLASZ KÉPVISELŐKET. A PARLAMENT TAGJAI A FASCISTA ÜDVÖZLESEL KÖSZÖNTÖTTÉK ÖKET. A SZOCIÁLISTA KÉPVISELŐK TUNTETTÉK AZ OLASZOK ELLEN, DE A KORMANYPARTI KÉPVISELŐK ELJENZÉSE ELYNYOMTA A TUNTEK HANGJÁT. AZ OLASZ VENDEGEK MOSOLYOGVA HALLGATTAK AMIKOR A KÉPVISELŐHAZ ELNÖKE RENDREUTASITOTTA A TUNTEZŐ SZOCIÁLISTÁKAT.

hogy az erős viharok miatt gazinjak hamarabb kifogyott, mint remélték és leszállásra kényszerültek a tenger fölött és az óceán elnyelte őket és a gépüket is.

Szent Lőrinc harca a Hudson Bay-vel

A Szent Lőrinc csatorna és Hudson Bay hajózási hívei között egyre élesebb a harc. A Szent Lőrinc csatorna kiépítésének hívei azt szorgalmazták először, hogy a Hudson Bay vonal kiépítésével el fogják vészteni a nyugati terményeknek a keleti tartományokon keresztül való szállításiául járó hasznát.

Ez volt az oka, annak, hogy a keleti érdekeltségek éveken keresztül kigyót-békát kiabáltak a Hudson Bayre és mindenáron ki akarták mutatni, hogy a Hudson Bay hajózási szempontból teljesen megbízhatatlan, míg végül is tudományos és szakaszerű vizsgálatok beigazolták ezeknek az állításoknak tarthatatlanságát.

Amikor már előrelátható volt, hogy a Hudson Bay vonal a Kelet minden áskálódása ellenére is ki fog épülni, kezdődött meg a konkurens keleti vizit kiépítésének szorgalmazása és érdeke, hogy az újabb vizsgálatok kimutassák, hogy a Szent Lőrinc hajózási tekintetben sokkal megbízhatatlannabb, mint a Hudson Bay.

A vetékedésből remélhetőleg végeredményében mégis csak a nyugati farmernek lesz haszna, mert úgy a Hudson Bay, mint a Szent Lőrinc hívei mindent el fognak követni, hogy a szállítási költségek minimumra való lecsökkentésével a nyugati terményeket a maguk vizitja felé csalogassák.

KÉTEZREZREN TÜNTETTEK A MANITOBAI PARLAMENT ELŐTT

A winniepei parlament előtti térségen az elmúlt hét csütörtökén mintegy kétezer munkanélküli gyűlt össze, hangosan követelvé azonnali munkába való helyezésüket. A hatóságok minden megígérték, hogy a két vasutársaság és a Hudson Bay Társaság segítségével elhelyezik a munkanélkülieket.